

RAN-2001130702050004
M.A. (Economics) (Sem. - II) Examination November - 2025
Indian Political System (Paper - ID-02-B)
સૂચના : / Instructions

- (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fill up strictly the above details on your answer book.

Seat No.:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

- પ્ર. 1. નીચેના પ્રશ્નોનાં ટૂંકમાં જવાબ લખો. (10)**
- 74માં બંધારણીય સુધારા પ્રમાણે નગરપાલિકાઓનું બંધારણ કયા ત્રણ પ્રકારનું છે?
 - ભારતમાં કેન્દ્ર અને રાજ્યના સંબંધો કોના ઉપર આધારિત છે?
 - CAG ભારતની કઈ નિધિઓનું લેખા પરીક્ષણ કરે છે.
 - ભારતમાં જાહેર સેવાઓનું સ્વરૂપ જણાવો.
 - EXIT પોલ અને OPENION પોલ કોને કહેવાય?
- પ્ર. 2. કેન્દ્ર અને રાજ્ય વચ્ચેના નાણાંકીય સંબંધોની વિગતે ચર્ચા કરો. (13)**
- અથવા**
- પ્ર. 2. અ. 73મો બંધારણીય સુધારો. (06)**
- બ. પંચાયતી રાજમાં સ્ત્રીઓની ભૂમિકા. (07)**
- પ્ર. 3. પરોક્ષ લોકશાહી માટે ચૂંટણીઓનું મહત્વ સ્પષ્ટ કરી ભારતમાં ચૂંટણી પદ્ધતિની વિશેષતાઓ તપાસો. (13)**
- અથવા**
- પ્ર. 3. પર્યાવરણ સુરક્ષા અંગેના ઉપાયોની ચર્ચા કરો. (13)**
- પ્ર. 4. ટૂંકનોંધ લખો (કોઈપણ બે) (14)**
- સ્થાનિક સ્વરાજ્યની સંસ્થાઓના પડકારો
 - કેન્દ્ર અને રાજ્યના વહીવટી સંબંધો
 - ભારતમાં વસ્તી સમસ્યાના પાસા
 - પ્રદેશવાદની અસરો.

ENGLISH VERSION

- Q. 1. Write short answers to the following questions. (10)**
- According to the constitutional amendment in 74 which are the three types of constitution of municipalities?
 - Center and state relations in India are based on whom?
 - Which funds of India are examined by CAG?

- (4) State the nature of public services in India.
- (5) What are called EXIT pole and OPENION pole?

Q. 2. Discuss in detail the financial relations between the Center and the States. **(13)**

OR

Q. 2. (a) 73rd Constitutional Amendment **(06)**

(b) Role of Women in Panchayati Raj **(07)**

Q. 3. Explain the importance of elections for indirect democracy and examine the features of electoral system in india. **(13)**

Q. 3. Discuss the measures for environmental protection. **(13)**

Q. 4. Write a short note (any two) **(14)**

(1) Challenges of Institutions of Local Self-Government.

(2) Central and State administrative relations.

(3) Aspects of population problem in India.

(4) Effects of regionalism
